

Decimusquintus

anni damno. Quippe oliuantibus lex antiquissima fuit. Olea ne stringito: ne ue nerberato. Qui cautissime agunt harundine leui i&tu: nec aduersos percutiūt ramos. Sic quoq; alternare fructus cogitur decus sis germinibus. Nec minus si expertatur ut cadat. H&erendo enim ultra suum tempus absument uenientibus alimentum: & detinent locum. Argumentū est q; nisi ante fauonium collectæ: nouas uires nō resumunt: & difficilis cadūt. Primū ergo ab autūni colligitur initio opere nō natura posia: cui plurimū carnis: mox orchites: quibus olei: post radios. Has enim ocissime occupat æstas: q; sunt tenerimæ: & amurca cogit decidere. Differuntur uero etiam in martium mensem: callosæ cōtra humorem pugnaces ob idq; minimæ: licinia: cominia. Contra sergia: quā sabini regiā uocant: non ante fauonii flatum nigescētes: hoc est ad. vi. idus febr. Tūc arbitratur eas maturescere: & quoniā p̄batissimū fit ex iis oleū accedere etiā ratio prauitati uidetur. Ferūtq; frigore sterilitate fieri: sicut copiā maturitate: cum sit illa bonitas nō temporis: sed generis tarde putrescētis in amurcam. Si nūl error collectam seruādi in tabula tis: nec priusq; sudet premendi: cum omni hora oleum decrescat: amurca augeatur. Itaq; uulgo nō amplius senas libras singulis modiis exprimi dicūt. Amurca mēsurā nemo agit: quāto eo copiosior repe riatur in eodē genere diebus adiectis. Omnia in uita error publicus. Tumore oliuæ crescere oleū existimantū: p̄tētētū cum magnitudine copiam olei non constare indicio sint quæ regiæ uocantur: ab aliis maiorinæ: & ab aliis bamgiæ grādissimæ: alioquin minimo succo. Et i ægypto carnosissimis olei phauliz exiguū. Decapoli uero syriæ per quā paruæ: nec cappari maiores: carne tamen commendātur. Quam ob Theoph. causam italicis transmarinæ p̄feruntur in cibis cum oleo uincant. Et in ipsa italia cæteris picenæ: & sidi cinæ. Sale ille priuati condituri: & ut reliquæ amurca sapauæ. Nec nō aliquæ oleo suo fine accersita cōmēdatione puræ innatāt. Colimbades frāguntur: eademq; hærbaram viridium sapore conduntur. Fiuunt & p̄coce fermenți aqua persuæ: quālibet imaturæ. Miræq; dulcem succum oliuas bibere: & alieno sapore infici. purpureæ sunt & iis ut i unis in nigrum colorem transiuntibus posia: Sant & superbae p̄tētētū iā dicta genera. Sūt & p̄dulces per se tantum siccatae: uisq; passis dulciores. Admodū raiæ in astica: & circa emeritam lusitaniæ. Oleum ipsum sale uindicatur: a pinguitudinis uitio. Cortice oleæ cōfiso odorem accipit medicati: alias ut uino palati gratia nulla est. Nec tam numeroſa differētia. Tribus ut plurimum bonitatis distat. Odor in tenacitatem argutior: & is tamen etiam in optima brevis.

De natura olei.

Cap. lili.

Leo natura tepefacere corpus: & cōtra algores munire. Eadem feruores capitūs refrigerare. Vsum eius ad luxuriam uerere græci uitiorum omnium genitores i gymnasii publicando. Notum est magistratus honoris eius ostegenis festiūs frigmeta olei uēdidisse. Oleæ honore Romana maiestas magnū p̄buit. Turmas equitum idibus iuliis ex ea coronando. Itē minoribus triumphis ouantes. Athenæ quoq; uictores olea coronant: græci uero, oleastro olympiæ.

De cultura oliuarum.

Cap. v.

Vne dicemus Catonis placita de oliuis. In calido & pingui solo rādium maiorem salentiam orchitem: posiam: sergianam: cominianam: albicerā seri iubet. Adiicitq; singulati prudenter quam earum in iis locis optimam esse dicant. In frigido autem & macro liciniā pingui enim & olenti uitiali eius oleum: arboremq; ipsam fertilitate consumi. Musco p̄tētēa & rubro in ostum: uel festari. Spectare oliueta in fauonium loco expolita solibus censet.

De seruandis oliuis: & quomodo faciendum oleum.

Cap. vi.

Ec alio ullo modo laudat cōdi oliuas optiæ orchites & posias q; uel uirides i muria: uel fractas in lentisco. Oleum q; acerbissima diu optimum fieri. Catero q; primum e terra colligendam. Si inquinata sit lanandam. Siccarī triduo satis esse. Si gellent frigora: quarto die pre mendam. Hanc & sale aspergi. Oleum i tabulato minui: deteriusq; fieri. Item i amurcam & fraciebus. Eæ sunt carnes & inde feces. Quare s̄apius die decapulandum. P̄tētēa concas & plumbeas cortinas aere uitari. Feruētibus omnia ea fieri clausisq; tortularibus: & q; minime uētilatis. Ideo nec ligna ibi cædi oportere. Qua de causa e nucleis ipsarum ignis aptissimus: & e cortinis i labra fundendū ut fraces & amurca liqueantur. Ob id crebrius uasa mundada. Fiscinas spongia tergendas: ut q; maxime pura sinceritas constet. postea inuentum ut lauarentur utiq; serueuti aqua. protinus p̄elo subiicerent solidæ. Ita enim amurca exprimitur. Mox trapetis fractæ p̄merentur. Iterū premi plusq; cētenos modios non probant factus uocatur. Quod uero post molam primū est flos: factus. Tres geminosue a qua Tergemini nos serūt.

De oleo factitio.

Cap. vii.

On erat tū factitium oleum. Ideoq; arbitror nihil a catone dictum. Nunc eius genera plura primūq; persequeimur ea quæ ex arboribus fiunt: & inter illas āte oēs ex oleastro. Tenuē id multoq; amarius q; oleæ: tantū ad medicamentū utile. Similimū huic inest ex chamelea fructice saxoso, nō altiore palmo: foliis oleastro: baccisq; proximū fit & e cyci arbore i ægypto copiosæ. Alii crotonē: alii rhibin: alii sisamū silvestre appellat. Ibiq; non pridē: & hispania repente pro

p. ii